

รูปแบบอักษรจีน (六书)

รูปแบบของอักษรจีนเกิดจากวิวัฒนาการตามความจำเป็นของการใช้อักษรในการดำรงชีวิต โดยสามารถแบ่งรูปแบบของอักษรจีนได้แก่ 6 แบบ ดังต่อไปนี้

1. **เขียนแบบธรรมชาติ** (象形) คือ การประดิษฐ์อักษรโดยเขียนแบบรูปร่างลักษณะธรรมชาติต่างๆ เช่น

อักษรโบราณ	อักษรปัจจุบัน	ความหมาย	อักษรโบราณ	อักษรปัจจุบัน	ความหมาย
日 月	rì 日	พระอาทิตย์	木	mù 木	ต้นไม้
月 月	yuè 月	พระจันทร์	口	kǒu 口	ปาก
人 人	rén 人	คน	門	mén 門 (門)	ประตู
山 山	shān 山	ภูเขา	水	shuǐ 水	น้ำ

2. **สร้างสัญลักษณ์** (指事) คือ การสร้างสัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมาย เช่น

อักษรโบราณ	อักษรปัจจุบัน	ความหมาย	อักษรโบราณ	อักษรปัจจุบัน	ความหมาย
一 下	shàng 上	บน	一	yī 一	หนึ่ง
二 下	xià 下	ล่าง	二	èr 二	สอง
天 天	tiān 天	ฟ้า	三	sān 三	สาม
匕 匕	rén 刃	คมมีด	四	sì 四	สี่

3. **ประสมความหมาย** (会意) คือ การนำอักษร 2 ตัวมารวมกันเป็นอักษรใหม่ เช่น

อักษรเดิม	อักษรประสมความหมาย	ความหมาย
rì 日 (พระอาทิตย์) yuè 月 (พระจันทร์)	míng 明	พระอาทิตย์กับพระจันทร์ หมายถึง สว่าง
mù 木 (ต้นไม้)	lín 林	ต้นไม้ 2 ต้น หมายถึง ป่า
mù 木 (ต้นไม้)	sēn 森	ต้นไม้ 3 ต้น หมายถึง ป่าทึบ
mù 木 (ต้นไม้) rén 人 (คน)	xiū 休	คนพึ่งต้นไม้ หมายถึง พักผ่อน
lión 力 (แรง, กำลัง)	nán 男	แรงงานในท้องนา หมายถึง ผู้ชาย

4. **ประสมความหมายกับเสียง** (形声) คือ การนำส่วนประกอบ 2 ส่วนมารวมกัน โดยส่วนหนึ่งเป็นภาพแสดงความหมาย อีกส่วนหนึ่งแสดงเสียง เช่น

อักษรแทนความหมาย	อักษรแทนเสียง	อักษรประสมรูปเสียง	ความหมาย
nǚ 女 (ผู้หญิง)	mǎ 馬 (ม้า)	mǎ 妈	แม่
rì 日 (พระอาทิตย์)	qīng 青 (สีเขียว, สีคราม, สีดำ, อายุน้อย)	qīng 晴	ท้องฟ้าปลอดโปร่ง

5. **การไขว้รวมโดยนัย** (转注) คือ การนำอักษรที่มีนัยอยู่ในหมวดเดียวกันมาไขว้รวมกัน เช่น

อักษรเดิม	อักษรแบบไขว้รวมโดยนัย	ความหมาย
chóng 虫 (หนอน, แมลง) tā 它 (มัน สรรพนามบุรุษที่ 3 ใช้เรียกสัตว์, สิ่งของ)	shé 蛇	งู
shuǐ 水 (น้ำ) zhōu 州 (เขตปกครองของจีน)	zhōu 洲	ทวีป

6. **ยืมอักษร** (假借) คือ การยืมอักษรที่มีเสียงเหมือนกันมาใช้ในความหมายอื่น เช่น

อักษรแบบยืมอักษร	ความหมาย
ling 令	คำสั่ง, ประกาศ
长	Cháng ยาว, zhǎng หัวหน้า